

Summētā darba laika darbinieks, atgriežoties darbā pēc slimības, uzzina, ka darba grafikā dienas, kas bija plānotas kā brīvdienas, ir atzīmētas kā izmantotās brīvdienas, lai gan šajā laikā darbinieks bija slimis. Rezultātā sanāk, ka viņš ir bijis 6 brīvdienās. Vai darbiniekam ir tiesības pieprasīt darba devējam iekļaut 6 papildu brīvdienas turpmākajā darba grafikā, lai gadā kopā sanāktu minimālais valsts noteikto brīvdienu skaits?

Atbild Māris Simulis:

Atbilde tiek sniegta, pamatojoties tikai uz lasītāja jautājumā esošo informāciju.

No jautājuma nav īsti skaidrs, ko lasītājs domājis ar "brīvdienām", bet būtiski nodalīt ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma dienas no nedēļas atpūtas laika.

Ja lasītājs ar brīvdienām bija domājis ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma dienas un darba devējs arī faktiski darbinieka slimības laikā darbiniekam 6 atvaļinājuma dienas noformējis kā izmantotas, tad darbiniekam, kā to paredz Darba likuma (DL) 150.panta 6.daļa, ir tiesības prasīt, lai darba devējs piešķir iepriekš saskaņotās, bet sakarā ar slimības neizmantotās atvaļinājuma dienas.

Ja tomēr lasītājs ar brīvdienām domājis nedēļas atpūtas laiku jeb, citiem vārdiem, neapmaksāto laika posmu starp grafikā noteiktajām darba dienām, tad darbiniekam nav pamata pieprasīt no darba devēja šādas brīvdienas par laiku, kad ir slimojis.

Normatīvie akti nenosaka minimālo gadā nodrošināmo brīvdienu skaitu summētajā darba laikā nodarbinātajiem. Pie summētā darba laika organizācijas ir noteikts maksimālais pieļaujamais darba laiks nedēļas ietvaros. Proti, aizliegts nodarbināt darbinieku ilgāk par 24 stundām pēc kārtas un 56 stundām nedēļā (DL 140.panta 4.daļa), no kā savukārt izriet darbiniekam nodrošināmais nedēļas atpūtas laiks (jeb brīvdienas). Darba devēja pienākums ir ievērot augstākminētās darba laika robežas nedēļas ietvaros pie summētā darba laika, un, ja tas tiek ievērots, darbiniekam nav pamata celt pretenzijas par slimības laikā it kā neizmantotajām brīvdienām.

Māris Simulis, ZAB "SORAINEN",

<http://www.ifinances.lv/raksti/darbinieki/tiesibas/vai-japarcel-brivdienas-kuras-darbinieks-ir-slimojis>